

Národní pedagogický institut
České republiky

Práce s nadáním v pestré třídě

RNDr. Mgr. Zdeňka Chocholoušková, Ph.D., garantka podpory nadání NPI ČR, PhDr. Renata Votavová,
vedoucí oddělení Společného vzdělávání

Cílový stav:

Dobrý učitel respektuje různost svých žáků a vytváří ve výuce podmínky pro to, aby je co nejčastěji „přistihl při úspěchu“.

...aby se děti těšily do školy a učitelé měli tu nejlepší práci na světě

Každá třída je rozmanitá....

Vnímáte možnost využití rozmanitosti žáků ve výuce jako pozitivum?

Co NPI ČR nabízí?

Praktickou podporu pro učitele při:

- lepší orientaci v tématu
- inspiraci v podobě praktických postupů
- učební pomůcky využitelné okamžitě ve výuce
- nástroj pro vlastní sebereflexi a plánování dalších kroků

Ukázka výstupů: Desatero

- seriál Desatero zásad úspěšné práce s heterogenní třídou
- průběžně publikovaný online na webu zapojmevsechny.cz v průběhu roku 2022/23
- zveřejněné videoreportáže z inspirativních škol

<https://zapojmevsechny.cz/kategorie/prace-s-heterogennim-kolektivem>

	Aktivní učitel	Přínos pro žáky
	01 Dodržuje pravidelné rituály navozující žákům pocit „my“	Žáci zažívají pocit sounáležitosti se svými spolužáky i díky společným, opakujícím se postupům a činnostem.
	02 Používá jednoduchý jazyk s možností vizuální podpory pro žáky	Všichni žáci rozumí jednoduchému a srozumitelnému projevu učitele.
	03 Upraví pracovní prostředí tak, aby umožňovalo otevřené vyučování	Žáci mohou často pracovat na místě, které je pro zvolený způsob výuky nejlepší.
	04 Promýšlí zadání obsahově gradovaných úloh	Žáci v hodinách řeší takové úlohy, které svou obtížností odpovídají jejich možnostem, a mohou tak zažít úspěch po dokončení práce.
	05 Vytváří pestré společné učební situace (s případným zapojením asistenta pedagoga)	Žáci během výuky často dostávají příležitost pracovat způsobem, který jim vyhovuje. Učební situace se střídají tak, aby všichni žáci mohli postupně využívat své vlastní, pro ně funkční postupy.
	06 Ujišťuje se průběžně během výuky, že si všichni žáci vědí rady, pravidelně sbírá zpětnou vazbu od žáků	Žáci vědí, jak požádat o pomoc v případě, kdy ji při učení potřebují. Nebojí se o ni říci.
	07 Umožní žákům pracovat svým tempem, což přispívá jednak k dokončení práce, jednak k zažití úspěchu ve výuce	Žáci nejsou stresováni nedostatkem času na dokončení zadáných úloh. Vědí, kolik času jim zbývá a jak případně požádat o časovou rezervu.
	08 Používá kotvící aktivitu pro rychlejší žáky	Žáci vždy vědí, co mohou dělat v případě, že svou práci dokončí dříve než ostatní.
	09 Nastavuje kritéria hodnocení tak, aby žáci mohli zažít úspěch	Žáci vědí, za co jsou hodnoceni, a pocit úspěchu mohou zažít opakovaně.
	10 Podporuje žádoucí chování žáků	U všech žáků ve třídě se posiluje jistota a stabilita v chování tím, že jejich žádoucí chování se pozitivně oceňuje.

Ukázka výstupů: Videoreportáže

Ukázka výstupů: Publikace

https://drive.google.com/file/d/1WUgbYjFMo8_3D80LEKkUDJxZKxBOmOG0/view

Ukázka výstupů: Checklist

NPI ČR nabízí k využití jednoduchý empirický nástroj k naplnění zásad Desatera

BONUS: Online tutoriál [checklist K2 \(zapojmevsechny.cz\)](http://checklist.k2.zapojmevsechny.cz)

Check-list učitele pro úspěšnou práci s heterogenní třídou

Zásada úspěšné práce s heterogenní třídou*	Kroky vedoucí učitele k naplnění zásady	Jistota učitele při plnění jednotlivých kroků	Projevy žáků při realizaci dílčích kroků učitele	Četnost sledování očekávaných projevů žáků učitelem
 <p>3. Učitel upravuje pracovní prostředí tak, aby umožňovalo otevřené vyučování</p> <p>metodický text zde </p> <p>doporučení pro práci s check-listem zde </p>	<p>3.1 Učitel nabízí v nezbytných případech žákovi individuální práci na samostatném pracovním místě.</p>	<p>NE</p> ☐ s naprostou nejistotou ☐ spíše s nejistotou	<p>Žáci mohou v nezbytných případech pracovat na odděleném individualizovaném místě.</p>	<p>ANO</p> ☐ zřídka ☐ občas ☐ často ☐ vždy
	Poznámky			
	<p>3.2 Učitel zajišťuje stanoviště s volně dostupnými učebními pomůckami.</p>	<p>NE</p> ☐ s naprostou nejistotou ☐ spíše s nejistotou	<p>Pro žáky jsou v průběhu výuky volně dostupné zdroje, které pro svůj proces učení potřebují.</p>	<p>ANO</p> ☐ zřídka ☐ občas ☐ často ☐ vždy
	Poznámky			
	<p>3.3 Učitel často umožňuje žákům volbu práce na místě, které je pro jejich práci nejvhodnější.</p>	<p>NE</p> ☐ s naprostou nejistotou ☐ spíše s nejistotou	<p>Žáci mohou opakovaně pracovat na místě, které jim pro splnění zadání nejvíce vyhovuje.</p>	<p>ANO</p> ☐ zřídka ☐ občas ☐ často ☐ vždy
Poznámky				
	<p>3.4 Učitel upravuje prostředí třídy tak, aby umožňovalo flexibilně pracovat s žáky rozdílnými aktivizačními metodami podle jejich potřeb.</p>	<p>NE</p> ☐ s naprostou nejistotou ☐ spíše s nejistotou	<p>Žáci v průběhu výuky zažívají funkční flexibilní způsob výuky, který není negativně ovlivňován uspořádáním prostoru třídy.</p>	<p>ANO</p> ☐ zřídka ☐ občas ☐ často ☐ vždy
Poznámky				
		<p>NE</p> ☐ s naprostou nejistotou ☐ spíše s nejistotou		<p>NE</p> ☐ zatím nepozoruji

Ukázka výstupů: **Vzdělávání**

1. Prezenční vzdělávání na Krajských pracovištích NPI ČR

2. Série tří webinářů: postupné představení zásad dle tematické blízkosti

<https://zapojevsechny.cz/kategorie/prace-s-heterogennim-kolektivem/prace-s-heterogennim-kolektivem-aktuality>

DESATERO

Zaujalo vás **naše Desatero**? Vyzkoušejte si jeho zásady na vlastní kůži na třech na sebe navazujících webinářích.

Webinář 25. září
Práce s heterogenní
třídou I

PŘIHLÁSIT SE

Webinář 9. října
Práce s heterogenní
třídou II

PŘIHLÁSIT SE

Webinář 30. října
Práce s heterogenní
třídou III

PŘIHLÁSIT SE

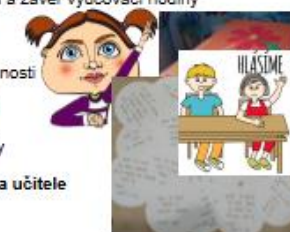
Check-list zásada 01: Pojďme se otestovat

Kroky vedoucí učitele k naplnění zásady

- 1.1 Učitel v rámci výuky rozpoznává situaci, jejichž opakování je ve prospěch vlivný žáků.
- 1.2 Učitel v hodině promyšleně opakuje různé situace s cílem usnadnit organizaci výuky
- 1.3 Učitel promyšleně opakuje různé situace s cílem podpořit sociálnost žáků.
- 1.4 Učitel podporuje pozitivní klima ve třídě i realizaci třídních rituálů.

Osvědčené tipy pro zavádění rutiny a rituálů

- Pozdrav, společný úvod a závěr vyučovací hodiny
- Žádost žáka o pomoc
- Aktivity po ukončení činnosti
- Rutinní zadávání úkolů
- Práce s třídními pravidly
- Reflexe a zpětná vazba učitele

Pomůcka pro zásadu číslo 1

Reflexe a zpětná vazba

Osvědčené tipy pro zavádění rutiny a rituálů

- Sebehodnocení
- Přerušování práce učitelem
- Práce s portfolii
- Oznamování přestávk a její trávení
- Stálé využívání prostoru a času pro opakované činnosti
- Sdílení emocí

Krajští koordinátoři PN (KONA)

Individualizovaná a skupinová podpora škol

Infotexty

**Balíček pro školy, Pět snadných kroků
videohospitace, webinarů, podcasty,
rozhovory...**

ZŠ Klatovy video

**Aktuality, kalendárium,
newslettery...**

www.talentovani.cz

www.zapojmevsechny.cz

Kulaté stoly

**VP – pro začínající, pokročilé
Stáže (s PROP)**

**5 škol v každém kraji
ročně (nastavení SPN)**

**Propojování aktérů PN v kraji
KSPN – KKS**

Krajští koordinátoři PN (KONA)

Krajští koordinátoři PN (KONA)

V každém kraji má vytvořenou síť na starosti krajský koordinátor Sítě

Koordinátoři

Důležité stránky

- [Online poradna](#)
- [Metodiky a nápady do výuky](#)
- [Právní a strategické dokumenty k nadání](#)
- [Školy zaměřené na práci s nadanými](#)

**Práce Krajského koordinátora podpory nadání –
propojování aktérů v kraji**

<https://youtu.be/TJBsSIP7OCg>

Ve škole

<https://youtu.be/fG1OweAgucl>

Metodiky a nástroje

Ingrid Valentová: Pozor schod! Aneb co s nadaným žákem

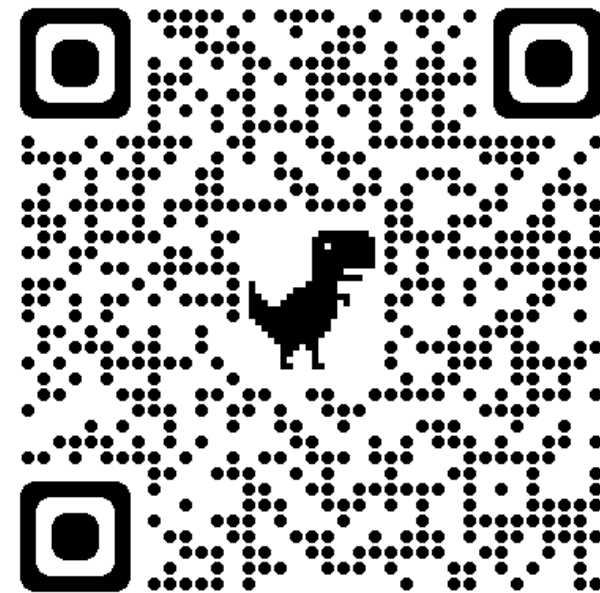
Metodika stáží

Analýza nadání – 8 os

Časopis **Svět nadání**

e-learning pro školního koordinátora nadání

Páteční povídání o nadání (21. 6. 2024, 14–15 h)

www.talentovani.cz

Národní pedagogický institut
České republiky

VI. Setkání národních skupin garantů podporujících nadání

Uskuteční se již tradičně na Pedagogické fakultě Univerzity Karlovy v Praze. Srdečně zveme učitele a odborníky, které spojuje téma péče o nadané.

Zveme Vás na 20. 9. 2024 na [VI. Setkání Národních skupin garantů podporujících nadání](#)

[ZHLÉDNOUT VIDEO](#)

Mensa konference

[Eva Klimecká: Jak předcházet nevhodnému nálepkování nadaných](#)

Newsletter – Heterogenní
třída – listopadové číslo je
věnováno podpoře nadání

Pozor schod!
aneb co s nadaným žákem

Děkuji za pozornost!

Zptejte se nás:

Konzultační centrum NPI ČR